

ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Кафедра обліку та оподаткування

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Фінансовий облік І»**

підготовки бакалаврів

спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»
(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПП ПП1.15)

Кіровоград – 2016 рік

Програма навчальної дисципліни «Фінансовий облік І» для студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит», 2016 року

Розробники програми: доцент кафедри обліку та оподаткування, к.е.н.
Ланова М.І.

Протокол №_ від «__» _____ 201__ року

Завідувач кафедри _____ С.П.Ніколаєва

«_____» _____ 201__ року

Схвалено науково-методичною комісією з ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

«_____» _____ 20__ року, протокол № _____

«_____» _____ 201__ року Голова _____ Г.Ю. Шаркова

ВСТУП

Дисципліна «Фінансовий облік І» є основною з наук циклу професійної підготовки для бакалаврів за напрямом підготовки «Облік і аудит». Вона логічно продовжує науку «Бухгалтерський облік (загальна теорія)».

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань і з теорії та практики ведення фінансового обліку – 1.

Основними **завданнями** її вивчення є: оволодіння знаннями, практичними навичками та формування компетентності фахівця, здатного організувати та вести на підприємствах фінансовий облік активів і відобразити їх у фінансовій звітності.

Дисципліна «Фінансовий облік І» базується на знаннях, отриманих при вивченні дисциплін «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Політична економія», «Регіональна економіка» та тісно пов'язана з дисциплінами «Облікова політика підприємства», «Звітність підприємств», «Організація бухгалтерського обліку».

Об'єктом навчальної дисципліни є система організації обліку та операцій і з активами підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є методика та методологія організації та введення обліку активів на підприємстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

знати:

терміни, які використовують у цій навчальній дисципліні;

основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують питання фінансового обліку – 1;

первинну та зведену бухгалтерську документацію зі всіх об'єктів обліку;

господарські процеси, операції, ситуації, що виникають у процесі ведення фінансового обліку;

бухгалтерські записи, що здійснюються на підставі господарських операцій за звітний період;

бухгалтерські реєстри, журнали, Головну книгу, зведену документацію, звітність;

організацію бухгалтерського обліку на підприємствах різних форм власності;

уміти:

вести облік грошових коштів у касі й на рахунках у банках, поточних фінансових інвестицій, розрахунків із покупцями й замовниками, різними дебіторами, підзвітними особами, за претензіями, витрат виробництва та витрат майбутніх періодів;

виконувати групування й оцінювання необоротних активів;

відображати в аналітичному й синтетичному обліку рух необоротних активів;

нарахувати амортизацію та знос необоротних активів;

відображати витрати на поліпшення й утримання необоротних активів;

здійснювати оцінювання й облік руху необоротних активів;

здійснювати облік інвестицій;

здійснювати оцінювання і облік руху запасів;

формувати склад витрат, що включають до собівартості продукції, робіт, послуг;

відносити прямі матеріальні витрати, витрати з оплати праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати на собівартість продукції.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин/ 3 кредити ECTS.

2. Структура навчальної дисципліни «Фінансовий облік І»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Основи побудови фінансового обліку. Облік необоротних активів				
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	7	2	-	5
Тема 2. Облік основних засобів	10	2	3	5
Тема 3. Облік нематеріальних активів	13	4	3	6
Тема 4. Облік операційної оренди	13	4	3	6
Тема 5. Облік поточних фінансових інвестицій	13	4	3	6
Усього за змістовим модулем 1	56	16	12	28
Модуль 2. Облік оборотних активів, витрат виробництва та випуску готової продукції				
Тема 6. Облік виробничих запасів	13	4	3	6
Тема 7. Облік дебіторської заборгованості	13	4	3	6
Тема 8. Облік грошових коштів	13	4	3	6
Тема 9. Облік витрат виробництва	13	4	3	6
Усього за змістовим модулем 2	52	16	12	24
Всього	108	32	24	52

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи побудови фінансового обліку. Облік необоротних активів

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку.

Тема 2. Облік основних засобів.

Тема 3. Облік нематеріальних активів.

Тема 4. Облік операційної оренди.

Тема 5. Облік поточних фінансових інвестицій.

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку.

Теоретико–методичне забезпечення і концептуальні основи фінансового обліку. Нормативно–правове регулювання фінансового обліку в Україні. Визначення та основні підходи до визнання елементів фінансових звітів.

Тема 2. Облік основних засобів.

Визнання основних засобів. Класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів. Амортизація основних засобів. Переоцінка основних засобів.

Тема 3. Облік нематеріальних активів.

Визнання та класифікація нематеріальних активів. Надходження та первісна оцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів. Вибуття нематеріальних активів. Розкриття інформації щодо нематеріальних активів у Примітках до фінансової звітності.

Тема 4. Облік операційної оренди.

Визначення та класифікація оренди. Облік операційної оренди.

Тема 5. Облік поточних фінансових інвестицій.

Фінансові інвестиції: поняття та види. Оцінка фінансових інвестицій. Визнання доходу від фінансових інвестицій. Відображення фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю.

Модуль 2. Облік оборотних активів, витрат виробництва та випуску готової продукції

Тема 6. Облік виробничих запасів.

Тема 7. Облік дебіторської заборгованості.

Тема 8. Облік грошових коштів.

Тема 9. Облік витрат виробництва.

Тема 6. Облік виробничих запасів.

Виробничі запаси та документування господарських операцій з ними. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів. Облік транспортно–заготівельні витрати. Переоцінка та вибуття (списання) виробничих запасів. Відображення операцій з руху виробничих запасів на рахунках бухгалтерського обліку. Економічна суть малоцінних та швидкозношуваних предметів та відображення в обліку операцій з ними.

Тема 7. Облік дебіторської заборгованості.

Визначення і класифікація дебіторської заборгованості. Визнання дебіторської заборгованості. Облік довгострокової дебіторської заборгованості. Облік дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Облік дебіторської заборгованості, забезпеченої векселем. Облік іншої дебіторської заборгованості. Продаж (відступлення) дебіторської заборгованості. Оцінка дебіторської заборгованості на дату балансу.

Тема 8. Облік грошових коштів.

Економічна суть грошових коштів, їх класифікація і оцінка. Порядок ведення касових операцій та операцій з іншими грошовими коштами. Відображення операцій з готівкою та іншими грошовими коштами на рахунках бухгалтерського обліку. Відповідальність за порушення норм по регулюванню обігу готівки. Облік грошових коштів на рахунках в банках. Відображення операцій з грошовими коштами на рахунках в банках. Структура Звіту про рух грошових коштів та методика його складання.

Тема 9. Облік витрат виробництва.

Склад витрат виробництва. Характеристика основних методів виробництва. Відображення витрат виробництва на рахунках бухгалтерського обліку.

4. Рекомендована література для дисципліни «Фінансовий облік І»

Базова

1. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів [Ф.Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутиця. - 8-ме вид., доп. і перероб. -Житомир: ПП "Рута", 2009. - 912 с.
2. Гарасим П.М., Зеленко С.В. Організація бухгалтерського обліку і аналізу в сільськогосподарських виробничих кооперативах: теорія та практика: Монографія/ П.М. Гарасим, С.В. Зеленко, М.П. Гарасим. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010.
3. Дем'яненко М.Я., Сидоренко Р.В. Облік за центрами відповідальності в сільськогосподарських підприємствах: теорія і практика: Монографія / М.Я. Дем'яненко, Р.В. Сидоренко. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 196 с.
4. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Микитюк Н. Я. та ін. Фінансовий облік [Текст] : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. Я. Микитюк [та ін.] - 2-ге вид., доп. і перероб. - К : Кондор-Видавництво, 2013. - 551 с.

5. Рассулова Н.В. Фінансовий облік 1,2: Навчальний посібник / Н.В. Рассулова, Ю.Д. Чацкіс, К.А. Ягмур, О.М. Лисюк, Т.П. Михайлова– Донецьк: ДонНУЕТ, 2012. – 532 с.
6. Секіріна Н.В. Фінансовий облік: Навчально-практичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Н.В. Секіріна, О.А. Наумчук, Т.П. Михайлова, Е.О. Кудінов - Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. – 597с.
7. Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. - 5-те вид. допов. і перероб. - К.: Алерта, 2011. - 976 с.
8. Ткачук І.М. Організація та методика обліку і контроль в органах Пенсійного фонду України: теорія та практика: Монографія / І.М. Ткачук. – Луцьк: Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, 2009.
9. Фінансовий облік: навч. посібник. – 2-е вид., доп. / Н. І. Гордієнко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 284 с.
10. Ягмур К.А. Збірник задач з фінансового обліку 1 (з первинним і поточним забезпеченням): Практикум. / К.А. Ягмур, О.С. Панченко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. – 259с.
11. Ягмур К.А. Фінансовий облік: Практикум: для студентів напряму підготовки 6.03050901 «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання / К.А. Ягмур, О.С. Панченко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2012. – 415 с.

Допоміжна

1. Садовська І.Б., Голян В.А., Бабіч І.І., Чудовець В.В., Тлучкевич Н.В., Жураковська І.В. Організація обліку: навч. посібник. – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2013. – 563 с.
2. Скирпан О.П., Палюх М.С. Фінансовий облік: Навчальний посібник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2008. – 407 с.
3. Фінансовий облік в Україні: задачі, тести, відповіді. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 320 с.

4. Фінансовий облік – 2: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / І. А. Волкова – К.: Центр учбової літератури, 2009. — 224 с.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Питання для підсумкового контролю з дисципліни «Фінансовий облік І»

1. Основні поняття та принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності згідно з Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р. №996-XIV.

2. Нормативно - правова база фінансового обліку в Україні.

3. Характеристика Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

4. Фінансова звітність як інформаційна база для прийняття управлінських рішень.

5. Облік касових операцій.

6. Облік коштів на рахунках підприємства у банках.

7. Облік грошових коштів на інших поточних рахунках в банку.

8. Облік розрахунків з короткостроковими векселями одержаними.

9. Облік операцій з поточними фінансовими інвестиціями.

10. Поняття та класифікація фінансових інвестицій.

11. Документування господарських операцій і аналітичний облік фінансових інвестицій.

12. Облік довгострокових фінансових інвестицій.

13. Облік капітальних інвестицій.

14. Облік розрахунків з дебіторами згідно ПСБО 10 «Дебіторська заборгованість».

15. Облік розрахунків з покупцями та замовниками, за виданими авансами.

16. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за претензіями.

17. Облік розрахунків по відшкодуванню матеріального збитку, розрахунків з різними дебіторами.

18. Документальне оформлення руху виробничих запасів і відображення його на рахунках бухгалтерського обліку.

19. Оцінка руху запасів.

20. Первинний облік продукції сільськогосподарського виробництва.

21. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів.

22. Синтетичний та аналітичний облік продукції сільськогосподарського виробництва.

23. Облік малоцінних та швидко зношуваних предметів у місцях зберігання і експлуатації.

24. Аналітичний та синтетичний облік малоцінних та швидкозношуваних предметів.

25. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей порядок проведення та відображення її результатів в бухгалтерському обліку.

26. Визнання та класифікація поточних біологічних активів та сільськогосподарської продукції.

27. Документальне оформлення обліку поточних біологічних активів на підприємстві.

28. Оцінка і порядок оформлення надходження приплоду, приросту живої маси.

29. Порядок проведення інвентаризації поточних біологічних активів, відображення її результатів в бухгалтерському обліку.

30. Облік надходження та вибуття поточних біологічних активів.

31. Економічний зміст і завдання обліку основних засобів.

32. Класифікація основних засобів.

33. Порядок визначення первісної вартості основних засобів.

34. Оцінка основних засобів.

35. Облік надходження основних засобів.

36. Методи нарахування амортизації основних засобів згідно з П(С)БО 7 "Основні засоби".
37. Облік амортизації (зносу) необоротних активів.
38. Облік вибуття та ремонту основних засобів.
39. Аналітичний та синтетичний облік основних засобів.
40. Інвентаризація основних засобів.
41. Порядок нарахування амортизації.
42. Синтетичний і аналітичний облік інших необоротних матеріальних активів.
43. Облік зміни вартості довгострокових біологічних активів.
44. Облік нарахування амортизації на довгострокові біологічні активи.
45. Облік надходження довгострокових біологічних активів.
46. Облік вибуття довгострокових біологічних активів.
47. Порядок проведення інвентаризації довгострокових біологічних активів.
48. Визначення основних понять і розкриття інформації про нематеріальні активи згідно П(С)БО 8 "Нематеріальні активи".
49. Визначення, оцінка, переоцінка нематеріальних активів.
50. Документація і облікові реєстри для відображення інформації про нематеріальні активи.
51. Облік надходження нематеріальних активів.
52. Інвентаризація нематеріальних активів: порядок проведення та відображення її результатів в бухгалтерському обліку.
53. Облік вибуття нематеріальних активів.
54. Амортизація нематеріальних активів.
55. Переоцінка основних засобів згідно з П(С)БО 7 "Основні засоби".
56. Визначення основних понять і розкриття інформації про основні засоби згідно П(С)БО 7 "Основні засоби".
57. Визначення основних понять і розкриття інформації про нематеріальні активи згідно П(С)БО 8 "Нематеріальні активи".

58. Визначення основних понять і розкриття інформації про запаси згідно П(С)БО 9 "Запаси".

59. Визначення основних понять і розкриття інформації про дебіторську заборгованість згідно П(С)БО 10 "Дебіторська заборгованість".

60. Визначення основних понять і розкриття інформації про біологічні активи згідно П(С)БО 30 "Біологічні активи".

61. Економічна політика підприємства у сфері формування витрат.

62. Визнання та класифікація витрат.

63. Групування витрат за економічними елементами.

64. Економічний зміст та первинний облік витрат допоміжних виробництв і діяльності машинно-тракторного парку.

65. Аналітичний і синтетичний облік витрат допоміжних виробництв і діяльності машинно-тракторного парку.

66. Розрахунок фактичної собівартості транспортних робіт машинно-тракторного парку.

67. Облік витрат на організацію виробництва і управління.

68. Облік витрат і виходу продукції рослинництва. Обчислення собівартості продукції.

69. Облік витрат і виходу продукції тваринництва. Обчислення собівартості продукції.

70. Облік витрат і виходу продукції промислових виробництв. Обчислення собівартості продукції.

Засоби діагностики успішності навчання

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу, за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, модульного і підсумкового контролю.

1. *Поточний контроль* здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення практичних, семінарських занять та інших

форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за змістовими модулями. Поточний контроль знань студентів проводиться за такими формами:

а) *під час семінарських/практичних занять:*

- опитування знань студентів з теоретичного матеріалу
- оперативний письмовий контроль (тестування)
- виконання практичних завдань
- змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів
- письмова модульна контрольна робота

б) *за результатами виконання завдань самостійного опрацювання:*

- підготовка та презентація реферату
- підготовка міні-лекції з проблемних питань
- аналіз проблемних ситуацій
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань

2. *Модульний контроль* є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової контрольної роботи, яка містить такі завдання: теоретичні питання; тестові завдання.

3. *Підсумковий контроль* застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни і здійснюється у формі семестрового контролю, який проводиться у вигляді заліку з дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою. Підставою для підсумкового заліку є поточна успішність за результатами всіх форм контролю.